

T. C.
TARIM ORMAN VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ATATÜRK KÖY HİZMETLERİ Araştırma Enstitüsü
Müdürlüğü Yayınları

Genel Yayın No. : 8
Rapor Serisi No. : 4

TRAKYA BÖLGESİNDE BUĞDAY VE AYÇİÇEĞİNİN
ÜRETİM GİRDİLERİ VE MALİYETLERİ

Erol ÖZKAN
Ziraat Yüksek Mühendisi

KIRKLARELİ - 1987

6. ÖZET

Bu araştırma KÖY HİZMETLERİ tarımsal yatırım projeleri hesaplamalarında yararlanılacak verilerin sağlanması ve buğday ile kuru ve sulu koşullarda ayçiçeğinin üretim maliyetlerinin saptanması amacıyla ele alınmıştır.

Araştırma 1982-1984 yılları arasında 3 yıl süreyle, buğdayda 51, kurudaki ayçiçeğinde 49, suludaki ayçiçeğinde 10 adet işletme parselinde, toplam 2567 dekar alanda yürütülmüştür. Bu işletmelerde hakim çeşit, buğdayda Bezostaya, ayçiçeğinde ise Wniimk 8931 çeşitidir.

Araştırma Trakya'da bölge düzeyinde yürütülmüş olup, araştırmaya alınan tarlaların büyük çoğunluğu kalkersiz kahverengi, kalkersiz kahverengi orman ve bir kısmı da vertisol ve alüviyal büyük toprak grubu üzerinde yer almaktadır.

Araştırmanın yürütülmesi sırasında veriler kayıt ve anket yöntemiyle toplanmıştır. Analiz ve değerlendirmede işletme giderleri tek ürün bütçe analiz yöntemi ile, üretim giderleri alternatif maliyet unsuru yöntemi ile saptanmış; aritmetik ortalama ve % lerden yararlanılmıştır.

İşletmeler seçilirken, her ürün için toprak hazırlığı yapılmadan önce, bölgenin değişik kesimlerindeki köylere gidilerek tarımda teknik yöntemleri uygulamaya çalışan ve kayıtları tutabilecek özellikteki gönüllü çiftçiler, kayıtçı işletmeciler olarak saptanmıştır. Saptanan bu çiftçilerin araştırma konusu ürünlerin yetiştirildiği birer tarlaları bir işletme kabul edilerek, kendilerine iş kayıtları formu verilmiş ve kayıtların nasıl tutulacağı öğretilmiştir.

Ürünün ekiminden hasat ve taşımaya kadar tüm üretim dönemi boyunca, özellikle tarımsal işlemlerin yoğun olduğu dönemlerde olmak üzere, değişik zamanlarda işletmelere gidilerek işgücü ve tarımsal girdi kullanımı kayıtları kontrol edilmiştir. Aynı zamanda üretimde kullandıkları tohum, gübre, ilaç miktarları ile hasatta ürün ve yan ürün verimi belirlenmiştir. Ancak çiftçinin uyguladığı tarım tekniğine kesinlikle etkide bulunulmamıştır.

Üretim dönemi sonunda işletmelerden toplanan iş kayıt formlarındaki bilgiler iş güçleri ayrım çizelgelerine işlenmiş, tartılı ortalama ve yüzdeler kullanılarak birim alana düşen girdiler belirlenmiştir. Bu fiziksel girdiler bölgesel rayiçlerle değerlendirilerek dekara maliyetler bulunmuştur.

Tablo 19.da özetlenen araştırma bulgularından öncelikle tarımsal yatırım projelerinin değerlendirilmesinde, üretim plânlaması çalışmalarında ve araştırma konusu ürünlerin taban fiyatlarının saptanmasında yararlanılabilir.

Tablo 19. İlgücü Girdileri, Verim, Maliyet ve Oransal Kâr (GSÜD/Maliyet)

Table 19. Power inputs, output, cost and relative profit.

Ürün	Gerekli İlgücü (sa/da)		Verim (kg/da)	Maliyet (1985 yılı fiyatlarıyla)		Oransal Kâr (GSÜD/Maliyet)
	İnsan	Makina		TL/da	TL/kg	
Buğday (Kuruda)	0.48	1.17	353	15645.10	44.32	1.40
Ayçiçeği (Kuruda)	6.00	1.35	142	14179.48	99.85	1.45
Ayçiçeği (Suluda)	10.90	1.45	161	20030.07	124.41	1.16

7.SUMMARY

PRODUCTION COSTS AND INPUTS OF WHEAT AND SUNFLOWER
IN THRACE REGION

The objectives of this study were to determine the costs and levels of utilisation of inputs of production for wheat and sunflower, under actual farming conditions during the period of 1982-1984. The research was carried out in Thrace region.

The procedures as applied by the selected farmers in each phase of the production processes were observed and noted by employing the single crop budgetary technique. The data thus obtained were used to calculate the level of utilisation of each input (i.e., labour, machinery, seed, fertilizer and herbicide) and total cost per decare. The results are presented in the following table.

Crops	Levels of Utilisation Labour and Machinery (hour/da)		Average Yield (kg/da)	Cost (by 1985 prices)		Net Income	Relative Profit
	Labour (Man- Hours)	Machinery (Machine- Hours)		TL/da	TL/kg		
Wheat(dry)	0.48	1.17	353	15615.10	44.32	6223.10	1.40
Sunflower (dry)	6.00	1.35	142	14179.48	99.85	6396.76	1.45
Sunflower (irrig.)	10.90	1.45	161	20030.07	124.41	3445.92	1.16

Sunflower under irrigated conditions needs more man power than under dry conditions. Wheat cropping needs less man power according to sunflower cropping. There's a little difference in the machinery power need between sunflower and wheat.

The use of machinery was concentrated on the cultivation and harvesting phases, while the use of labour was concentrated on the hoeing, fertilizer and irrigation applications. The single most important cost item is the rent of land.